

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Cirkulær økonomi
J.nr. 2023-2267
Ref. sofda/ahl
Den 1. juli 2024

Høring over udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangspplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Hermed sendes udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse i høring. Miljøministeriet skal venligst anmode om at modtage eventuelle høringssvar senest **torsdag den 22. august 2024**.

Baggrund for lovforslaget

Et bredt flertal af Folketingets partier (Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Alternativet – Moderaterne er siden tiltrådt) indgik i august 2022 en politisk aftale om udvidet producentansvar for emballage og engangspplast. Udvidet producentansvar betyder, at producenter får ansvar for deres produkter, når de bliver til affald, og at producenter og importører derfor skal betale for affaldshåndtering af produktet. Udmøntning af den politiske aftale vil medføre en større omorganisering af affaldssektoren.

Lovforslagets formål er at supplere, ændre og præcisere de gældende bemyndigelses hjemler og regler om udvidet producentansvar for emballage med henblik på at kunne udmønte den politiske aftale via en ny bekendtgørelse om udvidet producentansvar for emballage. Desuden præciseres gældende regler om udvidet producentansvar for visse engangspplastprodukter og for fiskeredskaber, der indeholder plast med henblik på at sikre mere klar hjemmel til de regler, der allerede er fastsat ved bekendtgørelser om disse producentansvarsordninger. Endelig indeholder lovforslaget også tilpasning af de gældende regler for det udvidede producentansvar for batterier med henblik på at implementere dele af batteriforordningen, som finder anvendelse fra 18. august 2025.

Med lovforslaget foreslås ikrafttrædelse d. 31. december 2024, hvilket svarer til den fastsatte direktivfrist for udvidet producentansvar for emballage i emballagedirektivet. Miljøministeriet vurderer, at der herefter er behov for en indfasningsperiode til den praktiske omstilling af hensyn til erhverv og kommuner. Med lovforslaget foreslås derfor, at reglerne for det udvidede producentansvar først får virkning fra 1. oktober 2025, således at producenter først skal afholde omkostninger til affaldshåndtering af emballageaffald og få overdraget affald fra 1. oktober 2025. Dette medfører en risiko for, at Danmark modtager en åbningsskrivelse fra EU, fordi reglerne først får virkning 10 måneder efter direktivfristen. Lovforslaget forventes udmøntet ved en ny bekendtgørelse om udvidet producentansvar for emballage.

Lovforslagets indhold

Lovforslaget er opdelt i følgende hovedafsnit:

1. Udvidet producentansvar for emballage, herunder rolle- og ansvarsfordeling og omkostninger og betalinger i producentansvaret
2. Håndtering af affald, der ikke er emballageaffald i det udvidede producentansvar for emballage
3. Udvidet producentansvar for visse engangsplastprodukter og fiskeredskaber, der indeholder plast
4. Gennemførelse af batteriforordningen.

Afsnittenes hovedindhold gennemgås kort i vedlagte notat. For øvrig uddybning henvises til lovforslagets bemærkninger.

Det bemærkes, at det er Miljøministeriets vurdering, at der allerede er hjemler til udmøntning af en række elementer i den politiske aftale og affaldsdirektivets minimumskrav til udvidede producentansvarsordninger, herunder f.eks. fastsættelse af en administrativ bagatelgrænse, krav til reel genanvendelse af emballageaffald, krav om sikkerhedsstillelse, krav til kollektive ordningers miljøgraduering af medlemsbidrag, krav om kollektive ordningers pligt til at offentliggøre en række oplysninger mv. Disse elementer er ikke beskrevet i lovforslaget, men vil med baggrund i eksisterende hjemler i miljøbeskyttelsesloven blive udmøntet i bekendtgørelse i forskellige faser.

Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser

Lovforslaget i sig selv forventes ikke at have administrative og økonomiske konsekvenser, da det etablerer bemyndigelseshjemler, som senere udmøntes på bekendtgørelsesniveau.

Den senere udmøntning vil medføre væsentlige konsekvenser. Det udvidede producentansvar for emballage vil medføre, at omkostninger til særskilt indsamling, transport og behandling af emballageaffald flyttes fra borgernes affaldsgebyr og de affaldsproducerende virksomheder til producenter af emballage. Det betyder, at de kommunale affaldsgebyrer nedsættes. Desuden vil der være nye omkostninger for producenter til administration og tilsyn. De samlede nye erhvervsøkonomiske konsekvenser som følge af implementering af udvidet producentansvar for emballage er skønnet til ca. 3,3 mia. kr. i 2025 og ca. 1,8 mia. kr. i 2030. Heraf skønnes omkostninger til affaldshåndtering af emballageaffald fra husholdninger at udgøre ca. 1,5 mia. kr. i 2025 og ca. 1,58 mia. kr. i 2030. Det bemærkes, at der som følge af producentansvaret derudover flyttes omkostninger på ca. 846 millioner kr. i 2025 og 889 mio. kr. i 2030 fra affaldsproducerende virksomheder til producenter af emballage, der således ikke er nye erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Lovforslagets præcisering af regler om oprydningsansvar forventes ikke at medføre nye omkostninger, mens præcisering af regler om fiskeredskaber, der indeholder plast, forventes at medføre en meromkostning til producenter for oplysningstiltag på ca. 0,5-1 mio. kr. årligt.

Gennemførelse af batteriforordningen forventes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser for erhvervet. Lovforslaget vil medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne, da lovforslaget ophæver den eksisterende kommunale indsamlingsordning for batterier, som producenterne således ikke længere skal betale til i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

For nærmere beskrivelse se lovforslagets afsnit 5-7.

Høringssvar

Lovforslaget er sendt i høring hos de parter, der fremgår af vedlagte høringsliste og er samtidigt offentliggjort på Høringsportalen.

Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til sofda@mim.dk med angivelse af journalnummer 2023-2267 i emnefeltet.

De modtagne høringssvar vil blive offentliggjort på Høringsportalen og oversendes samtidig til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg. Ved afgivelse af høringssvar gives der samtykke til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse.

Eventuelle spørgsmål til udkast til lovforslaget kan rettes til Sofie Dam (sofda@mim.dk) i perioden fra 1. juli – 5. juli 2024 og igen fra 5.-22. august 2024 og til Anne Harborg (ahl@mim.dk) i perioden fra 8. juli – 14. juli 2024.

Med venlig hilsen

Sofie Dam